

Artikel door Arend Koers, bestuurslid NVBK

Kostenpost januari 2019

Impact starts with ... Twente

Op 7 januari 2019 was ik aanwezig bij de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst De Rode Loper Almelo/Twente. Niemand minder dan onze minister-president Mark Rutte was dit jaar eregast van de Twentse netwerkorganisaties in Ondernemend Twente. De premier is ambitieus in het realiseren van de 17 werelddoelen die zijn opgesteld tijdens de klimaatconferentie in Parijs in 2015. Nederland wil in 2030 maar liefst 49 procent minder CO₂ uitstoten. Veel Twentse bedrijven leveren tal van slimme 'innovaties met een missie' om met duurzame oplossingen bij te dragen aan een volhoudbare toekomst op onze planeet. De premier pleitte die avond voor meer 'liefde voor het leven' in plaats van 'angst voor de toekomst'.

De avond begon 'in your face' met de 7 minuten durende 'Earth song' van Michael Jackson, gezongen door een koor dat bestond uit 12 jonge vrouwen. Na afloop vertelde de 17-jarige Sophie Hesp over haar indrukwekkende optreden tijdens de [vorige editie](#) van de Rode Loper. Toen deelde ze haar idee om mos te planten rond de start- en landingsbanen van Schiphol, om zo schadelijk fijnstof te absorberen en daarmee luchtvervuiling te voorkomen. Ze vroeg de ondernemers in de zaal om hulp om in contact te komen met Schiphol. Daar werd direct gehoor aan gegeven.

Fijnstof

Sophie had haar idee gepitcht bij de Strategic Advisor Sustainability van Schiphol, maar de resultaten vielen in de 'echte' omstandigheden helaas tegen. Fijnstof is namelijk een 3D-probleem: het wordt alle kanten opgeblazen. De mossen zijn een 2D-oplossing: ze liggen alleen op de grond, waardoor het in de praktijk vaak minder goed werkt. Daarnaast hebben ze bij Schiphol het beleid dat ze graag investeren in 'bronbestrijding', ofwel: het voorkomen van emissies. Fijnstof opvangen is symptoombestrijding.

Mister Duurzaam

De presentatie van de avond was in handen van 'Mister Duurzaam' Harm Edens. In 1999 stond Harm met de popgroep Bløf op Spitsbergen met z'n vinger in een gletsjer. Terwijl er om hem heen enorme brokken in zee stortten, voelde hij dat het ijs veel te zacht was. Bijna niemand begreep toen wat er aan de hand was. Nu, bijna 20 jaar later, begint de wereld eindelijk in te zien dat we snel moeten veranderen. We moeten duurzame keuzes maken. We moeten snel naar een circulaire economie toe!

Klimaatverandering is misschien wel hét grootste probleem waar de mensheid ooit mee te maken heeft gehad. Daar moeten we meteen (en fundamenteel) wat aan doen. De laatste jaren begint dat te komen en het tempo neemt toe. Harm spreekt de zaal toe: “We moeten met zijn allen aan de bak. Individueel kan je niets. Zoek de hulp van je noabers en zorg dat we gezamenlijk substantieel bijdragen aan de oplossingen met een missie.”

Effecten klimaatverandering

Minister-president Mark Rutte stelde zich tijdens de Rode Loper persoonlijk op de hoogte van de omvang en reikwijdte van de in het oog springende duurzame bijdragen uit ondernemend Twente. Presentator Harm Edens stelde de premier op het podium enkele vragen over zijn groene ambities, in lijn met zijn eerdere opmerking dat ‘het Koninkrijk der Nederlanden zich volledig inzet voor het doel om de opwarming van de aarde onder de twee graden Celsius te houden’.

De premier benadrukte: “Het is belangrijk om je aan te passen aan de effecten van klimaatverandering. In ondernemend Twente wordt al heel nauw samengewerkt”. De premier toonde zich trots op de Twentse prestaties. “Het innovatieve vermogen van Twente is bewonderingswaardig en er liggen in de milieutransitie en het klimaatakkoord ook enorme kansen voor het Twentse bedrijfsleven. Mede omdat Twente een belangrijke brugfunctie naar Duitsland vervult. De sleutel voor succesvol ondernemerschap ligt in samenwerking. Zo kan de vernieuwing voor een volhoudbare toekomst worden versneld.”

Tijdens de Rode Loper stonden vier actuele thema’s voor een duurzame toekomst centraal: volhoudbaarheid, circulariteit, inclusiviteit en klimaatacties. De Twentse ‘innovaties met een missie’ werden gekoppeld aan één of meer van de 17 Global Goals.

Volhoudbaarheid

[Machinefabriek Boessenkool](#), uit ondernemend [Almelo](#), werd opgericht in 1902. Een echt Twents familiebedrijf dat al veertig jaar in handen is van de familie Osse. Eelco Osse was de eerste ondernemer die met zijn volhoudbare en circulaire innovaties het podium betrad. Met hun vliegwiel levert Boessenkool een bijdrage aan Global Goal 7: duurzame energie. De vliegwielen kunnen stroom en frequentiepieken in elektriciteitsnetten of bij elektro intensieve fabrieken met grillig gebruik opvangen en uitvlakken. Daarnaast zijn de installaties geschikt voor energieopslag.

Circulariteit

De [DeSpray](#)-installatie biedt een oplossing voor het afvalprobleem van de 18 miljard spuitbussen die jaarlijks bij het afval terechtkomen. De recyclingmachine voor spuitbussen is in staat vloeistoffen, gassen en metaal te scheiden en voor 100% om te vormen tot herwinbare grondstoffen. Hiermee levert Boessenkool ook een substantiële bijdrage aan Global Goal 12: verantwoorde consumptie en productie.

Op de vraag van Harm Edens of er nog meer ondernemers waren die een bijdrage leveren aan een van de werelddoelen stond Arie Boorsma van [Biochem](#) uit Enter ([gemeente Wierden](#)) op en vertelde over zijn bijdrage aan GG 15: leven op het land. Met hun geavanceerde voedingsconcepten wordt de levensduur van melkvee verlengd, worden voedingsstoffen beter benut en wordt het gebruik van antibiotica teruggedrongen. Hiermee wordt voorkomen dat verontreinigde urine en mest van dieren leidt tot vervuiling van het milieu, het oppervlaktewater of het grondwater.

Inclusiviteit

Voor het thema 'inclusiviteit' komen Jaap Fris en Niels Moshagen van STAR/T op het podium. Met [STAR/T](#) ondersteunen ze ondernemende statushouders in het ontwikkelen van hun innovatieve producten, diensten en businessmodellen en het creëren van sociale waarde. Het komt nog te vaak voor dat de kennis en expertise om deze specifieke doelgroep te helpen ontbreekt. Daarom hebben ze samen met de Universiteit Twente o.a. hun handen ineen geslagen en roepen ze de ondernemers in de zaal op om aanwezig te zijn op de pitchavond op 16 april a.s. en zo, met een duwtje in de rug en het netwerk van de aanwezigen, een bijdrage te leveren aan goede banen en economische groei én de ongelijkheid verminderen. Aanmelden voor de pitchavond op 16 april kan via het [aanmeldformulier](#).

Zaalgast Mary Kok-Willemsen wil met [FootballEquals Foundation](#) wereldwijd ieder talent gelijke kansen bieden, ongeacht geslacht, etniciteit of niveau van inkomsten. Hiermee dragen ze niet alleen bij aan het verminderen van ongelijkheid, maar zetten ze zich ook in voor gendergelijkheid (GG5) en gaan ze mondiale partnerschappen aan om de duurzame doelstellingen op een sportieve manier te bereiken (GG17). Door de samenwerking te zoeken met voetbalbonden en regionale, landelijke en internationale partners ontstaan duurzame relaties en netwerken, wereldwijd.

Watergraaf Stefan Kuks van Waterschap Vechtstromen legt uit hoe het waterschap het

bedrijfsleven, maar ook de kennisinstellingen nodig hebben om zich aan te kunnen passen aan klimaatverandering en hoe we ruimte kunnen en moeten geven aan water. Als de afgelopen droge en snikhete zomer iets heeft laten zien, dan is het wel dat we zorgvuldig moeten omspringen met water. Nieuwbouw is hét moment om te starten met innovatieve oplossingen, waarmee we het teveel aan water op kunnen vangen en kunnen hergebruiken als we te maken krijgen met watertekort.

Wouter Stadhouders van [StadLandWater](#) vult vanuit de zaal aan dat je een meer leefbare en klimaatbestendige leefomgeving (die volhoudbaar is) niet alleen creëert. Daarvoor moet je samenwerken. Niet alleen in het oplossen van bijvoorbeeld de waterproblematiek, maar ook in het bedenken van nieuwe diensten, producten en technieken. En dan niet alleen gericht op de openbare ruimte, maar ook door particulieren aan te laten haken bij een klimaat robuuste aanpak.

Studente Sevim Aktas is hét voorbeeld dat je alleen echt wel het verschil kunt maken. Je hoeft de hele wereld niet te verbeteren. Begin bij jezelf en inspireer één ander. Sevim: "We leven in een wereld die op instorten staat. We negeren dit, omdat we het nog niet dagelijks merken. We zien de vernietiging van het milieu en voelen de klimaatverandering nog niet echt. Maar eigenlijk vernietigen we de planeet niet - we vernietigen ons leven óp de planeet. En weet je wat gek is? Als je de levensduur van de aarde in 24 uur zet, bestaat de mens sinds één seconde. Eén seconde! We zijn een flits in de tijd, maar onze impact is voor altijd. Alleen: de wereld is zo groot en er zijn zoveel problemen. Waar moet ik beginnen? En wat zou mijn bijdrage toevoegen? Vooral omdat er zoveel andere mensen zijn die het zo veel beter kunnen dan ik."

Als Sevim zo begint te denken, is er een voorbeeld waar ze zichzelf aan herinnert. Tijdens een evenement waren alle studententeams van de universiteit bij elkaar. Ze kregen allemaal koffie uit een plastic bekertje aangeboden, maar de teamleider van het droneteam weigerde

dit. Speciaal daarvoor had hij zijn eigen mok meegenomen. Zijn teamgenootje vertelde dat ze zich hier eigenlijk een beetje voor schaamde: we zaten op een officiële bijeenkomst en hij bleef maar in zijn tas zoeken tot hij zijn eigen mok gevonden had. Dit is misschien een klein voorval, maar wel één met grote impact. Hij stond voor zijn waarden en idealen! Als je iets écht belangrijk vindt, wat houd je tegen om zelf te beginnen en in ieder geval zelf de eerste stap te zetten?

Sevim: “Je verschuilen achter excuses en wijzende vingers is de gemakkelijkste uitweg. Maar ik geloof dat we dit beter kunnen doen! Zoveel bedrijven doen grote impactvolle dingen, waar ik verrast en geïnspireerd door ben. Ik bedoel, vandaag hebben we er maar een fractie van gehoord. En ze komen allemaal uit Twente. Wanneer ik die verhalen hoor, ben ik trots op de plaats waar ik ben geboren. Het is de kracht van beweging. Elk succes begon met een persoon die een idee had, een groep mensen die dat idee leuk vond en die niet alleen zeiden “laten we het doen”, maar het ook daadwerkelijk gingen doen.”

“Een Afrikaans spreekwoord zegt: als je snel wilt gaan, ga je alleen, maar als je ver wilt gaan, ga je samen. Samen kunnen we de wereldwijde oproep beantwoorden en bruggen bouwen in plaats van muren! Hoe dan ook, de volgende generatie bepaalt het toekomstige leven op deze planeet. En jullie hebben allemaal de kans om ons de richting te geven door zelf te beginnen en met ons samen te werken.”

Na het inspirerende betoog van Sevim stroomde het podium vol met de ‘next generation’. Zo’n 50 studenten uit de [Twentse studententeams](#) deden gezamenlijk een oproep voor een volhoudbare toekomst met technologische innovaties en technische oplossingen uit Twente, zoals de innovatieve Twentse zonnewagens, zonneboten, elektrische motorfietsen en drones van de studententeams.